

AIÜB-11/2011.
(AIÜB-59/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának**
2011. április 5-én, kedden, 10 óra 36 perckor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Magyarország Alaptörvénye címmel benyújtott törvényjavaslat (T/2627. szám) (Ágh Péter és képviselőtársai (Fidesz), dr. Aradszki András és képviselőtársai (KDNP) önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatot megvitatása)</i>	5

Napirendi javaslat

1. Magyarország Alaptörvénye címmel benyújtott törvényjavaslat (T/2627. szám)
(Ágh Péter és képviselőtársai (Fidesz), dr. Aradszki András és képviselőtársai (KDNP)
önálló indítványa)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Balsai István** (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke

Gulyás Gergely (Fidesz)

Kozma Péter (Fidesz)

Dr. Mátrai Márta (Fidesz)

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)

Dr. Vas Imre (Fidesz)

Dr. Salamon László (KDNP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)

Dr. Staudt Gábor (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Cser-Palkovics András (Fidesz) Dr. Balsai Istvánnak (Fidesz)

Dr. Bohács Zsolt (Fidesz) Kozma Péternek (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz) dr. Mátrai Mártának (Fidesz)

Dr. Horváth Zsolt (Fidesz) Gulyás Gergelynek (Fidesz)

Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz) dr. Vas Imrénének (Fidesz)

Dr. Rubovszky György (KDNP) dr. Salamon Lászlónak (KDNP)

Dr. Staudt Gábor (Jobbik) távolléte idejére dr. Gyüre Csabának (Jobbik)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 36 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. BALSAI ISTVÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit. A helyettesítéseket ismertetem: Salamon László Rubovszky Györgyöt, Balsai István Cser-Palkovics Andrást, Mátrai Márta Gruber Attilát, Kozma Péter Bohács Zsoltot, Vas Imre Papcsák Ferencet helyettesíti. Vannak még továbbiak is, Turi-Kovács Béla Budai Gyulát, Gulyás Gergely Horváth Zsoltot helyettesíti. Egyelőre ez van, később, majd, ha változás van, azt is ismertetem.

Tisztelt Bizottság! Egy darab napirendi javaslatunk van, nyilván tudják, ez nem változott, tehát az alaptörvényhez benyújtott kapcsolódó módosító javaslatokat – tegnapig lehetett benyújtani – tárgyaljuk meg, és ha nem jön közbe semmi, akkor hétfőn szavazhatunk róla. Kérdezem, ki az, aki elfogadja az írásbeli javaslatot a napirendről. *(Szavazás.)* Mindenki. Köszönöm.

Magyarország Alaptörvénye címmel benyújtott törvényjavaslat (T/2627. szám) (Ágh Péter és képviselőtársai (Fidesz), dr. Aradszki András és képviselőtársai (KDNP) önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatot megvitatása)

Akkor el is kezdjük. A tisztelt bizottság tagjai előtt van a kiegészítő ajánlás tervezete, ennek a sorszámait fogjuk követni, és mint a múltkor is, Gulyás Gergelyt kérem fel az előterjesztő képviselőre. Tehát valamennyi előterjesztett javaslathoz, mint előterjesztő, ő fog nyilatkozni. A kormány nem képviselteti magát, egyébként sem kell ebben a fázisban. Haladjunk sorban!

Az 1. pontban Lázár János képviselő úr a nemzeti hitvallással kapcsolatos szövegváltoztatásra tesz javaslatot.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom, pontosítás.

ELNÖK: Kérdezem, ki az, aki támogatja ezt a javaslatot? *(Szavazás.)* 14-en. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. Köszönöm. A bizottság támogatja.

Szili Katalin képviselő asszony a 2. pontban az Alapvetés fejezet módosítását javasolja.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2-en. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 12-en. Köszönöm. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

Lázár János képviselő úr javaslata a 3. pontban.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom, részben szintén pontosítás.

ELNÖK: Itt összefüggés van a 28-assal és a 61-essel. Így is támogatja? *(Gulyás Gergely bólint.)* Kérdése van Salamon képviselő úrnak?

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Elnézést, ez már egy korábbi módosítóban is megjelent, nekem egy kérdésem lenne az előterjesztő képviselőjéhez. A helyi önkormányzati szervek milyen formában lesznek jogosultak állami kényszer alkalmazására? Tehát mit kell értenünk az állami kényszer fogalmán? – ez is egy kérdés. Karhatalom alkalmazását értjük az állami kényszeren, vagy pedig ennél többet?

A másik egyébként egy észrevétel, hogy ugyan közigazgatási nyelven, vulgáris nyelven valóban úgy szoktak beszélni államról és önkormányzatról, az állami központi szervezeti rendszert egyszerűen csak államnak nevezve, az önkormányzatokat meg helyi önkormányzatoknak, de fogalmi értelemben az önkormányzatok részei az államnak. Ettől én ezt még el tudom éppenséggel fogadni, nem azt mondom, hogy ez oka a javaslat támogatásának, de megjegyzem, hogy lehetne esetleg gondolkodni akár koherenciakérdésként is a jövőre nézve, hogy a fogalmak egész pontos kezelését illetően helyes-e az a megkülönböztetés, hogy a központi állami szervek fogalmát nemes egyszerűséggel államnak nevezzük, a helyi önkormányzatokat – mintha nem lennének az állam részei – pedig helyi önkormányzatoknak. Tehát ez a két kérdésem van, erről váltsunk egy pár szót. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Én is köszönöm. Itt kifejezetten a közterület-felügyelet miatt volt a helyi önkormányzatok megjelenítése szükséges, tehát ez volt az oka annak, hogy külön jelenjenek meg, mint kényszer alkalmazására jogosultak. *(Dr. Salamon László: A fogalmak viszonya is fontos lenne.)* Mi úgy gondoltuk, szemléletesebb a megfogalmazás, ha különvesszük, de kétségkívül, hogyha ezt általánosságban az alkotmányban rögzítenénk, akkor indokolt lenne az, hogy itt ne szerepeljen, de miután általánosságban ezt nem rögzítjük, ezért így pontosabb.

ELNÖK: Köszönöm. Van további hozzászólás? Nincsen. Köszönöm. Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 14 igen. Ki tartózkodott? Kik elleneztek? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 4. pontban Lázár János képviselő úr kiegészítést kíván tenni a javaslat E. cikkéhez.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki az, aki támogatja? *(Dr. Salamon László: Mi célt szolgál?)* Igen, Salamon László!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Bocsánat. Kérdezem, hogy mi célt szolgál ez a rendelkezés.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): A rendelkezés célja az, hogy miután a jogszabályok kimerítő felsorolása szerepel, ezért ellentétbe kerülne az uniós kötelezettségekkel, ha normatív formában nem érvényesülhetnek egyes uniós jogi aktusok.

ELNÖK: Salamon László!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Az a probléma, hogy az Unió joga, az úgynevezett közösségi jog a nemzetközi jogi kötelezettségvállalásból, az úgynevezett csatlakozási klauzulából következően amúgy is automatikusan alkalmazandó. Ugyanakkor az Unió joga dogmatikailag nem a magyar jog része. Nem tudom, hogy erre a szabályra szükség van-e, ezzel kapcsolatban nekem kétségeim vannak.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): A Külügyminisztériummal egyeztettünk ebben az ügyben.

ELNÖK: Staudt Gábor képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Ez a második olyan komoly dogmatikai zavar az új alkotmányban, ráadásul a kapcsolódó módosító javaslatoknál, ami szerintem megengedhetetlen. Ha egyetemi tanárokkal egyeztettek volna, akkor ez kiküszöbölhető lett volna. Salamon képviselőtársamnak tökéletesen igaza volt mindkét felvetésnél. Sajnálom, hogy még itt tartunk, hogy az alkotmányozási folyamat vége felé alapvető dogmatikai gyermekbetegségeket próbálunk javíthatni. Köszönöm.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Európai jogi szakjogászként is mondom, hogy maga a megfogalmazás sem helyes, mert az „Európai Unió joga” helyett az „Európai Közösségek jogáról” beszélünk. Ez az előírás ebben a formában egyszerűen nem felel meg annak a követelménynek, amit az alaptörvény megcélóz, ez pedig a nemzeti szuverenitás, függetlenség fenntartása a lehető legminimálisabb korlátozásokkal. Az ominózus Európa-klauzula 2/a. §-a a jelenlegi alkotmányban sem tartalmaz ilyen kitétel. Semmilyen okát nem látjuk annak, hogy nyolc év után az új alaptörvénybe – amely elvileg arról szólna, hogy végre vegyük a kezünkbe a saját sorsunkat és szakítsunk a korábbi időszak rossz gyakorlatával – egy ilyen típusú szuverenitáskorlátozási szabály belekerüljön.

ELNÖK: Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 2-en. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 5-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 10-en. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

Az 5. pontban Lázár képviselő úr a magyar nyelvvel kapcsolatban tesz pontosítást. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom. A kisebbségek kérték, hogy a „hazai” helyett a „Magyarországon élő nemzetiségek” kifejezést használjuk.

ELNÖK: Hozzászólás van-e? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 14-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 6. pontban Szili Katalin képviselő asszony nyelvvel kapcsolatos javaslata található. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom, mert nincs normatív tartalma.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 3-an. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 14-en. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 7. pontban Szili Katalin a zászlóval és a címerrel kapcsolatban tesz módosítási javaslatot. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele? Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ivády Gábornak volt egy olyan javaslata, amelyet a legutóbbi ülésen két részre bontottunk, s a javaslatnak azt a részét, amelyben a képviselő úr a címernek a zászlóba való helyezését javasolta, támogatta a bizottság. Ezt továbbra is támogatja az előterjesztő?

ELNÖK: Szavazni fogunk róla.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Akkor ennek a módosításnak a helyét kellene megkeresni a rendszerben. Szeretném leszögezni, mi továbbra is támogatjuk, hogy a címer kerüljön bele a zászlóba.

ELNÖK: Ivády úrnak majdnem ugyanez volt a javaslata, és azért szedtük szét, hogy ne legyen különválasztva a nemzeti meg az állami, s a bizottság egyetértett abban, hogy a címer tartalmazza a zászlót. Ennek a javaslatnak ilyen formában tényleg nincs sok értelme. Ki támogatja Szili Katalin javaslatát? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 8. pontban, amely összefügg a 25. ponttal, Lázár János képviselő úr a Szabadság és felelősség című fejezet I. cikk (5) bekezdésének az elhagyását javasolja. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 15-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2-en. A bizottság támogatja.

Salamon László képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Tudom, hogy szavazás után csak akkor szólhatok, ha ezt a bizottság ügyrendileg lehetővé teszi, de szeretnék az előző módosító javaslathoz észrevételeket tenni. Ha a bizottság nem járul hozzá, azt is tudomásul veszem.

ELNÖK: A bizottság hozzájárul. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Az eddigi megoldás az volt, hogy apró részletes szabályozásokba nem bocsátkozunk bele. Dogmatikai értelemben vannak olyan klasszikus állampolgári jogok, amiket a mai viszonyok között az egyes országok jogrendszere nemcsak állampolgároknak biztosít. Ilyen a választójog is, ami klasszikusan egy állampolgári jog, a parlamenti választásnál állampolgárok kaphatják meg, de vannak másfajta választások is, mint például az Európa Parlament tagjainak a választása vagy a helyi önkormányzati képviselők választása, amikor – már csak az uniós megállapodás alapján is – a választójogot másoknak is biztosítjuk. Vagy például ilyen a menekültek, letelepedettek, bevándoroltak választójogának biztosítása a helyi önkormányzati választásokon.

Valóban, hogyha nem alkotmányról lenne szó, hanem egyáltalán egy jogi rendezésről, akkor Lázár Jánosnak ez a javaslata egyenértékű lenne az eredetivel, mert azt mondja, hogy ne egy általános utalás legyen, hanem belemegy konkrét részletekbe. Ez történik most, hogy az ajánlás 8. pontjában az egymondatos szabályt, amelyik generálisan, az alkotmány szintjén megoldaná a problémát, elhagyni javasolja, és ehelyett ad egy részletes szabályozást. Ezt most átfutottam, nyilvánvalóan, így első látásra, önmagában nézve jó is *(Közbeszólás: Szó szerint a jelenlegi.)*, szó szerint a jelenlegi, csak az a kérdés, hogy nem törik-e meg a választójog szabályozásának az a logika, hogy a részletes szabályokat sarkalatos törvénybe vesszük ki.

Már most ott tartunk, hogy vannak szabályok, amelyeket az alkotmány fog szabályozni, vannak szabályok, amelyeket a sarkalatos törvény, és én ezt nem tartom szerencsésnek. Mi dönti azt el, hogy mit viszünk be az alkotmányba? Itt van a határon túl élő magyarok választójoga, amiről – minden vitát megelőzendő – a politikai akarat egyértelműen – talán ezt kijelenthető a kormányzó pártszövetség nevében – fennáll, de sarkalatos

törvényben akarjuk szabályozni, mert többek között olyan eljárási kérdéseket is hozzá kell kapcsolni, amik megoldása nem egyszerű, tehát azt ki kell alaposan dolgozni, ezért azt kivisszük. Itt van a nemzeti és etnikai kisebbségek szavazati joga, vagy a parlamentben valamiféle részvétele, ami egy nyitott kérdés, az megint nem lesz benne az alkotmányban, azt is kivisszük.

Tehát én azt gondolom, hogy önmagában – itt nem tartalmi problémám van nekem ezzel a javaslattal, hanem – azt a helyzetet tartom vitathatónak, vagy nem szerencsésnek, hogy bizonyos kérdéseket mégis az alkotmányban szabályozunk, bizonyos kérdéseket meg nem az alkotmányban szabályozunk, és én ezért tartózkodtam a szavazásnál. Ezek olyan javaslatok, amelyekkel most itt szembesülünk, ez a helyzet, mert a részletes vita tegnap zárult le, tehát pontosan ezeknek a javaslatoknak a keletkezését a frakción belül sem tudtam, legalábbis én, nyomon követni, nem tudom, Gulyás Gergely képviselőtársam többet tud-e erről mondani, tehát azt gondolom, hogy érdemes erről is szót váltani. Én kerülendőnek tartanám ezt a megoldást, szerintem az eredeti megoldás egyszerűbb volt és konzekvensebb szabályozását biztosította a kérdésnek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselő úr, ezt egy általános észrevételnek tekinthetjük, mert az a helyzet, hogy nagyon sok helyen van ilyen egyenetlenség, amelyre most rámutat. Például nyugdíjkorhatárok vannak az alkotmányban javasolva, erre már nem is tudok mit mondani a magam részéről, tehát ilyennel még találkozunk.

Szavaztunk a kérdésről egyébként, és tartózkodott a képviselő úr.

A 9. pont jön, Lázár János képviselő úr javaslata, mely átfoglalja a törvénytelen fogva tartást.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom. Azért vált ez szükségessé, mert egyébként az eredeti, támogatott, és Gaudi képviselő úr által benyújtott javaslatnál a törvénytelenesség miatt a kártalanítás bizonyos koherenzia zavart jelentett, viszont ez a megfogalmazás ugyanazt jelenti, és pontos is.

ELNÖK: Igen. Van kérdés? *(Jelzésre.)* Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Egyrészt örömmel nyugtázom, hogy a módosító javaslatomban felvetett kérdést most egy kapcsolódó módosító indítvánnyal a kormánypárti képviselő, Lázár János be kívánja emelni a 4. cikkbe a jogellenes szabadságelvonás jóvátétele céljából. Ennek két nagy kategóriája van, egyrészt, amikor a fogva tartás, a személyi szabadság korlátozása az arra irányadó szabályok szerint történik előzetes letartóztatás vagy házi őrizet formájában, és akkor kártalanításról beszélünk, amikor pedig már magára az intézkedésre sem kellett volna, hogy sor kerüljön, mert az túlterjeszkedett az állam lehetőségén, akkor kártérítésről beszélünk. Ez a megoldás, amit most Lázár János javaslata tartalmaz, ő alaptalan vagy törvénytelen szabadságkorlátozásról beszél, kármegtérítésről szól.

Jelen pillanatban, ebben a vonatkozásban most nem látok arra garanciát, úgyhogy kérem Gulyás Gergelyt, hogy ebben a körben fejtse ki az érveit, illetve próbálja meg a tekintetben eloszlatni a kételyeimet, hogy ez a rendelkezés ebben a formájában alkalmas lehet arra, hogy mondjuk az előzetes letartóztatást kiálló és utóbb felmentett, vagy eljárás-megszüntetésben részesülő személy számára a kártalanítás lehetőségét biztosítja. Amennyiben így van, akkor ezt már megfontolandónak tartjuk, hogy tudjuk-e támogatni, de jelenleg nem, ugyanis csak kártérítésről beszél, és az csak a jogellenes károkozásról szól a mostani megközelítésben.

ELNÖK: Köszönöm. Gulyás Gergely!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Köszönöm a lehetőséget. Szerintünk egyértelműen nem így van, pontosan azért, mert az eredeti, Gaudi képviselő úr által beterjesztett javaslat törvénytelenséget említett és utána volt szó a kártalanításról, illetve kártérítésről, hogy törvénytelenség esetén a kártérítés lenne a megfelelő fogalom. Itt viszont az van, hogy „alaptalanul vagy törvénytelenen”, és az alaptalan esetén kártalanítás, míg a törvénytelen korlátozásnál kártérítés van. Egyértelműen ez a jogalkotói szándék, és szerintem ez a „szabadságát alaptalanul” kifejezésből, illetve a törvénytelen különbségtételből teljesen világos.

ELNÖK: Igen. Kérdezem, hogy ki az, aki támogatja a javaslatot. *(Szavazás.)* 14-en. Ki ellenzi? Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. Köszönöm. A bizottság támogatja.

A 10. pontban Lázár János képviselő úr kiegészítést javasol a Szabadság és felelősség fejezetben a jogos önvédelemmel kapcsolatban.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 15-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2-en. A bizottság támogatja.

A 11. pont Lázár János képviselő úr javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Tartózkodás? Ki ellenzi? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 12. pont Harrach Péter képviselő úr javaslata, az oktatáshoz fűződik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3-an tartózkodtak. A bizottság támogatja.

A 13. Szili Katalin javaslata, melyben a Magyar Művészeti Akadémia elhagyását kéri. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? Nem kapott támogatást. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

Harrach Péter képviselő úr a 14. pontban az örökléssel kapcsolatban tesz javaslatot.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Salamon képviselő úr kért szót.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Ez egy kapcsolódó módosító javaslat, az eredeti módosító javaslat gyakorlatilag ugyanez volt, csak a szöveg pontatlan volt annyiban, hogy nem volt világos az utalás, hogy az öröklésre jogosultak körének alkotmányos meghatározása a törvényes öröklésre vonatkozik, és ez kerül ide be. Akkor támogatta az előterjesztő és a

bizottság úgy tudom, hogy egyhangúlag meg is szavazta, de most, hogy nem támogatja, röviden utalnom kell rá, hogy miről van szó.

Ez a javaslat a házasság védelmét szolgálja, mert azt kívánja alkotmányos szintre emelni, hogy az azonos nemű bejegyzett élettárs ne örökölhessen ugyanúgy, mint a házastárs. Ezért jelenik meg ez a szabály, és ezért kerülne az öröklésre vonatkozó szabályozás némileg részletezetten a javaslat szerint az alkotmányba beemelésre, és mondaná ki, a kulcsmondat az, hogy „Törvényes öröklés esetében öröklésre elsősorban törvényben meghatározott rokonsági fokig az egymással egyenes ági vagy oldalági rokonságban, illetve az örökbefogadási kapcsolatban állók és a házastárs jogosult.” Tehát a (4) bekezdés: „Az állam és más személyek törvényes öröklésére csak a (3) bekezdésben említett személyek hiányában lehet helye.”

Az előző ciklusban nagy küzdelmet folytattunk azért, hogy a házasság védelmét ne lehessen kijátszani úgy, hogy a bejegyzett élettársaknak ugyanazt a jogi pozíciót biztosítja a jogi szabályozás, mint a házastársaknak, csak két apró és lényegtelen eltérés kivételével egyszerűen bejegyzett élettársaknak kereszteli át a jogviszonyt és ezzel – bocsánat a zsargonért – kicselezik azt az örökjogi törvényt, hogy a beadványt a tartalma szerint kell elbírálni, nem pedig az elnevezése szerint – én ezt most adaptálom a jogintézményre, hogy a jogintézményt a tartalma szerint kell elbírálni, nem pedig az elnevezése szerint –, s ezt a kérdést ne lehessen egyszerű többséggel rendezni és így vagy úgy a pillanatnyi politikai erőviszonyok szerint alakítani. Ahogy az életfogytig tartó szabadságvesztést hasonló megfontolásból – hogy alkotmányos védelemben biztosítsuk ennek a büntetésnek az alkalmazhatóságát – bevittük az alkotmányba, ugyanezzel a logikával tartom fontosnak ennek a szabálynak az alkotmányos szintű megjelenítését, nem vitatva azt, hogy az öröklési szabályok bármiféle részletezése az alkotmányban nem szokásos. Most azonban speciális helyzetben vagyunk, s a sajtóságos viszonyaink és körülményeink rákényszerítenek ilyen szabályok megalkotására is.

Amikor annak idején az ügyvédi szakvizsgára készülvén úgy definiáltam a házasságot, hogy az férfi és nő közötti kapcsolat, igen nagyot nevetett a szemináriumvezető Babos Ferenc bíró úr – Isten nyugosztalja! –, de ha még élne, elképedne, hogy mennyire indokolatlanul nevetett ki harminc évvel ezelőtt azért, mert én evidenciákat akarok megfogalmazni. Mára oda jutottunk, hogy evidenciákat kell az alkotmányba beemelni, és ennek az öröklési jogi vonzata minimum ez. A végintézkedési öröklés természetesen szabad, azaz bárki bárkire hagyhatja a vagyonát, csak a köteles részt kell tisztelni. A törvényes öröklésnél legalább azt biztosítsuk alkotmányos szinten, hogy a vérszerinti rokonokat és a házastársat – s mint tudjuk, a vérszerinti rokonokkal esik egy tekintet alá az örökbefogadáson alapuló rokoni kapcsolat is – a bejegyzett élettárs ne előzhesse meg. Ez ennek a módosító javaslatnak az indoka. Az múltkori ülésen ezt a módosítót támogatta a bizottság; kapcsolódó módosítóként ez csak pontosító javaslatot tartalmaz.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Turi-Kovács Béla képviselő úr!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm szépen. Jelezni szeretném, hogy támogatom az indítványt, mert meggyőződésem, hogy szükség van rá. Elég baj, hogy szükség van rá, mert egyre több pontosításra van szükség. Ha már az öröklésről van szó, feltétlenül szóba kell hoznom, hogy szükkeblűségnek tartom és későbbi bajok okát látom abban, hogy volt olyan indítvány, amelyik az örökléssel kapcsolatosan azt kívánta szabályozni, hogy kivételnek is lennie kell. Amiről annyit beszélünk és külön benne van az alkotmányban – a termőföld, a vizek és egyébek védelme –, az egész egyszerűen áttörhető, pontosan azért, mert a többség nem támogatta, hogy a kivételt bevegjük az alkotmányba, ebből viszont az következik, hogy a következőkben minden olyan szabály, amiről beszélünk, hogy mivel

kívánjuk megvédeni, ebben a tekintetben kétharmados szabály lesz, mégpedig olyan, amelyik az alkotmányba ütközhet. Még mindig át lehetne gondolni, hogy bizottsági indítvánnyal világosan és egyértelműen szabályozzuk, hogy a termőföldre és a vizekre vonatkozó öröklési szabályok eltérhetnek az általánostól. Ha ez nem lesz benne, akkor hozhatunk mi törvényeket, de azok az alkotmánnyal ellentétesek lesznek.

ELNÖK: Köszönöm. Az előterjesztőé a szó.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Szeretném jelezni, hogy nem a javaslat tartalmával kapcsolatos az előterjesztői állásfoglalás, hanem azzal, hogy az öröklés ilyen részletszabályai alkotmányba valók-e vagy sem.

ELNÖK: Salamon képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Megtesszük más esetben is. Amikor úgy gondoljuk, hogy egy fontos értéket védeni akarunk, akkor megtesszük. Az a kérdés, hogy akarjuk-e komolyan védeni a házasságot vagy nem.

ELNÖK: Ki támogatja Harrach Péter javaslatát? *(Szavazás.)* 15-en. Ki nem támogatta? *(Szavazás.)* 2-en. A bizottság támogatja.

A 15. pontban Lázár János képviselő úr kiegészítése és pontosítása található. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Ki ellenzi? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

16. pont, Szili Katalin javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

17. pont, Lázár János javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Ki ellenezte? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

18. pont, Lázár János javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 14-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

19. pont, Szili Katalin képviselő asszony javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

20. pont, Szili Katalin javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

21. pont, Lázár János javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag támogatja.

22. pont, Szili Katalin képviselő asszony kiegészítő javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom, mert a következő pontban a Lázár János frakcióvezető úr által benyújtott indítvány hasonló javaslatot tartalmaz.

ELNÖK: Most Szili Katalin módosító indítványáról szavazunk. Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

23. pont, Lázár János javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag támogatja.

24. pont, Szili Katalin javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 3-an. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 26. pontban Szili Katalin javaslata a választójoggal függ össze. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom, mert a korábban elfogadott 25. számú módosítás a 8. ponttal összefüggésben rendezi ezt a kérdést.

ELNÖK: Salamon László képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Én csak ceterum censeóként szólok meg. Elmondtam a plenáris ülésen is, azt a gyakorlatot követjük az új alkotmányban, hogy minden ügyben csak egyedi bírói döntés alapján lehet majd a választójogosultságot megvonni, illetve nem biztosítani, azaz megszűnnek a generális szabályok. 2012. január 1-jén hatályba lép az új alkotmány. Tisztában vagyunk azzal, hogy eddig az időpontig valamennyi, a jelenlegi szabályozás szerint választójoggal cselekvőképtelenség hiánya okából vagy pedig büntetőintézkedés következtében nem rendelkező személynél le kell folytatni valamilyen egyedi eljárást, amelyik tisztázza, ahogy az illető választójoggal rendelkezik-e vagy sem, és ennek a jogi feltételeit meg kell teremteni, különben – hogy mondjak egy sarkított példát – 2012 után a tényleges életfogytiglani szabadságvesztést töltőknek is lesz szavazati joguk, mert nem egyedi döntés folytán nem rendelkeznek választójoggal, hanem azért, mert rajtuk szabadságvesztés büntetést hajtanak létre. Ha ez a feltételrendszer megváltozik, akkor

rendezésre szorul minden olyan személy választójoga, akik a mai szabályozás szerint nem rendelkeznek választójoggal, de az új szabályozás egy más helyzetbe hozza őket, illetve az ő választójoguk jogi megítélését. Ez most nem befolyásolja a módosító indítvánnyal kapcsolatos állásfoglalásunkat, csak ezt a problémát fontosnak gondoltam, és úgy gondolom, fontos ezt a problémát nemcsak a plenáris ülésen egy mondat erejéig megemlíteni – ott is a felszólalásomban kitértem rá –, hanem itt a bizottságban is felhívni mindenki figyelmét, aki ezzel a kérdéssel bármiféle megbízatásában, akár képviselőként, akár kormánytisztviselőként találkozhat.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Csak egy mondatban szeretném megemlíteni, hogy nyilvánvalóan ez egy létező probléma, és itt meg kellene vizsgálni, hogy az átmeneti szabályozásnál lehet-e úgy tekinteni a korábbi bírósági döntéseket, mint ami választójogból való kizárást eredményez, tehát a már meghozottakra is kell hozni újra egyedi döntést. *(Dr. Salamon László: Ez még nyitott kérdés.)* Igen, jó, tehát a probléma valóban fennáll, de nem ezzel kapcsolatos a módosító.

ELNÖK: Köszönöm. Tehát az előterjesztő nem támogatta. Ki támogatja? Nem kapott támogatást. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 27-es Staudt Gábor és Szilágyi György képviselők javaslata, melyben kiegészítést javasolnak. Először az előterjesztőnek adom meg a szót.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom, és miután nyilván indokolás is lesz, ezért én is indokolást fűzök hozzá, hogy miközben minden ilyen javaslattal egyetértek, de szerintem nem alkotmányba való szabályozás.

ELNÖK: Igen. Staudt Gábor képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Már elmondtam ezt a plenáris ülésen is, és sajnós, hogy minden hasonlóval, illetve az nem sajnós, hogy egyetért a Fidesz, de sajnós, hogy semmiféle előrelépés nincs ez ügyben, hogy bármiféle törvényi szabályozás, akár alkotmány, akár leendő sarkalatos törvény, vagy bármilyen szintű szabályozás, legyen az a kiemelt nyugdíjak elvonása vagy egyéb, kitiltás a közéletből, más szóval a lusztrációs törvények elfogadása nem történt meg. Ezt roppant felháborítónak tartjuk, annál is inkább, mert bár így is el lennének késve vele 20 évet, de a forradalomnak ezt a nemes vívmányát legalább élvezhettük volna, hogy hasonló létszámban lettek volna jelen a szocialisták, mint most. Sajnós ez az öröm nem adatik meg nekünk, és a jövőben is kerülgetnünk kell őket a parlamentben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gyüre Csaba képviselő úr!

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Én is azt szeretném elmondani, hallottuk itt, hogy a Fidesz ezt támogatná, de nem tartja az alaptörvénybe beveendőnek, csak sajnós azt tapasztaltuk az elmúlt majdnem egyéves időtartam alatt, hogy a kormánykoalíció nem támogatta sorban a Jobbik erre irányuló indítványait, illetve hasonló törvénytervezeteit, így különösen a kiemelt pártnyugdíjak megvonását sorban leszavazzák, hogy napirendre kerüljön az arról való szavazás. Mi azért tartjuk fontosnak, hogy kerüljön be az alaptörvénybe végre, mert ezek után már legalább fehéren-feketén, a következő törvényalkotásoknál, ami már az alaptörvényen alapszik, akkor ezeket figyelembe véve kellene meghozni azokat a jogszabályokat, amit sorban a Fidesz-KDNP nem szavazott meg eddig. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen, az előterjesztő már nyilatkozott. Kérdezem, ki az, aki támogatja ezt a javaslatot? *(Szavazás.)* 3-an. Ki ellenzi? *(Szavazás.)* 14-en. Tartózkodás? *(Szavazás.)* Egy. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

Hol tartunk? *(Egyeztetés.)* Elnézést, de itt közben jönnek a módosítási javaslatok, nem is egy. Úgy látszik, igaza lesz annak, aki azt mondta, hogy kevés a 10 hónap. Az előterjesztő ismeri ezeket, és nem nyilatkozott még.

A 29-esnél tartunk.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): A 28-asnál, és azt támogatom.

ELNÖK: A 29-esnél, mert a 28-asról már döntöttünk.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Igen, bocsánat, elnézést kérek.

ELNÖK: A 29-es Lázár János képviselő úr javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Kik ellenzik? Kik tartózkodtak? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 30. pontban ugyancsak Lázár János képviselő úr javaslata szerepel.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Igen, támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Kik tartózkodtak? Hányan elleneztek? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 31. Szili Katalin képviselő asszony javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? Nem kapott támogatást. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 32. Lázár János képviselő úr javaslata, itt is van összefüggés.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom, és igen, összefügg a 32., 35., 38., 42. számú javaslattal. A javaslat annyit tartalmaz, hogy miután próbáltuk kerülni a bonyolult kereszthivatkozásokat, ezért ezek kihúzásával leírjuk az adott esetet, amire hivatkozott az alaptörvény.

ELNÖK: A képviselői összeférhetlenségről van itt szó.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nincs tartalmi módosítás.

ELNÖK: Hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Nem látok. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Ki tartózkodott? Ki ellenezte? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 33. Lázár János képviselő úr javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Pontosítja a frakcióalakítás szabályait. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás közbeszól.)* Ezt én sem értem pontosan, de itt vannak kérdések. Először Gaudi Tamás képviselő úr, aztán Salamon képviselő úr.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Álláspontom szerint ez a megfogalmazás az országgyűlési képviselő jogállásába olyan mélyen avatkozik be, hogy a mandátum szabadságelvét szerintem sérti. Gyakorlatilag, ha jól értem, akkor a párttagsághoz köti a frakcióban való részvétel jogát, és ráadásul azonos párttagsághoz. Úgy gondolom, hogy ez mindenképpen megköti azon képviselők lehetőségeit, akik nem párttagként, de egy párt támogatásával kerültek be az Országgyűlésbe. Én nem látom támogathatónak ezt a javaslatot.

ELNÖK: Először Salamon úrnak adom meg a szót és utána Gulyás Gergelynek.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): A Hárszabály úgy rendelkezik, hogy ezzel a mondattal indul, majd utána van egy értelmező szabály, hogy ki tekintendő ugyanazon párthoz tartozó képviselőnek, és három kategóriáról is beszél. Az a probléma, hogy ha az első mondatot az alkotmányba emeljük, akkor az az értelmező szabály a Hárszabályban alkotmányellenes lehet, és eljutunk oda ennél a helyzethöz is, hogy olyan szabályozási hibát követünk el, aminek a következményeit nem vesszük számba, mert akkor tényleg az következik be, amit Gaudi Tamás mond, hogy a nem párttag képviselő nem lehet tagja a frakciónak. Megjegyzem, én azt sem tartanám lényegesnek, hogy az alkotmányban a frakcióalakítási jog megjelenjen, mert eddig sem volt benne az alkotmányban.

Arra általánosságban szeretnék rámutatni, hogy a jelenlegi alkotmány, bár ideiglenes, és megvan a nagyon helyesen és nagyon pozitívan értékelendő politikai akarat a felváltására, de annak a szövege sok szempontból mégis figyelmeztető kell, hogy legyen bizonyos jogi megoldásokra. Nagyon sok, ahogy szokták mondani, toldozás-foldozás hatott közre a szöveg kialakításában, de vannak bizonyos szabályok, amelyeknek megvan a maga logikája. Ezek kodifikációs kérdések igazából, mert itt sem a politikai szándékkal van a baj, egészen biztos, hogy a javaslattevő nem azt szándékolta, amiről itt most mi veszélyként beszélünk.

Emellett elnézést kérek megint, és ez már nem ehhez a ponthoz tartozik, elmondtam a véleményemet, de a 32. pontra én megint szeretném, ha visszatérnénk. Ezek olyan súlyos kérdések, ami problémák fölmerülnek, hogy azokról nem ártana szót váltani egymás közt, mert szerintem ott is fölmerül egy komoly alkotmányjogi kérdés a mandátumok megszerzésével kapcsolatban, hogy ki mondja ki a végső szót, a Választási Bizottság, a bíróság vagy a parlament. Igaz, van mandátumigazolás is, de ez egy másik kérdés. Ez egy ügyrendi javaslat, hogyha lehet, döntsön úgy a bizottság, hogy a 32-esre visszatérünk, a 33-asról elmondtam a véleményemet.

ELNÖK: Elnézést kérek, de arról szavaztunk már. Kérdeztem, hogy van-e kérdés, szavaztunk róla.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Elnök úr, ez csak egy ügyrendi javaslat, és én ezt az ügyrendi javaslatot fenntartom.

ELNÖK: A bizottság egyetért-e ezzel az ügyrendi javaslattal? *(Szavazás.)* 5-en. Nem ért vele egyet.

A szavazás előtt felolvasom a jelenleg hatályos Hárszabály rendelkezését: „Az ugyanazon párthoz tartozó országgyűlési képviselők...” Így fogalmaz a Hárszabály, sőt még azt is írja, ahogy csak egy képviselőcsoportot alakíthatnak az ugyanazon párthoz tartozó képviselők. Gulyás Gergely!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Minden aggályt el tudok oszlatni. Én is azzal kezdem, amire Salamon képviselőtársam is utalt, hogy ez a Hárszabály szabályozásának az átvétele. Ma is párt frakciójáról, országgyűlési képviselőcsoportjáról beszél az alkotmány, s ebből még sose volt gond. Itt pedig ezt kizárólag azért tartjuk szükségesnek, mert a képviselőcsoport fogalma úgy jelenik meg az alkotmányban, hogy azt senki nem tisztázza. Senki senkit nem akar arra kényszeríteni, hogy ha nem párttagként tagja a frakciónak, akkor belépjen az adott pártba. A Hárszabálynak van egy világos értelmezése, ami erre is irányadó és annak is kell tekinteni. Ha ez aggályos lenne, akkor például Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr, aki nem tagja a Jobbiknak, megsértené a Hárszabályt, de én ezt nem is feltételezem. Ennek az alkotmányba emelését az indokolja, hogy ha egyszer a képviselőcsoport szerepel az alkotmányban, akkor valamilyen formában adjuk a definícióját is ugyanezen a szinten.

ELNÖK: Salamon képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Akkor át kellene venni a Hárszabály további rendelkezéseit is. A Hárszabály jelenleg azt is lehetővé teszi, hogy egy párt frakciójának egy másik párt tagja is tagja lehessen. Zwack Péter például a Vállalkozók Pártjának az elnökeként hárszabályi értelemben, mint független képviselő befogadást nyert a Szabad Demokraták Szövetségének a frakciójába. Kérdés, hogy ha csak a főszabályt teszem be az alkotmányba és az ilyenféle megoldások lehetőségeit a Hárszabályban hagyom, akkor a jogforrási hierarchia kapcsán nem merülhet-e fel az a kérdés, hogy egy ilyen megoldás alkotmányellenes. Akarjuk-e, hogy ez alkotmányellenes legyen? Ki akarunk-e zárni olyan lehetőséget, hogy önálló frakciót alapítani nem tudó, egyébként párttag képviselők más frakciók tagjai lehessenek, mint a parlamenti jog szempontjából függetlenek?

ELNÖK: Turi-Kovács Béla képviselő úr!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Teljes mértékben egyetértek Salamon Lászlóval. Annyival egészíteném ki, hogy legutóbb a szocialista frakció tagja volt a szociáldemokrata pártelnök, és végig lehetne menni a parlament történetén, hogy mi minden volt már. Olyan szabályokat beépíteni az alkotmányba, amelyek már most erősen vitathatók, szerintem túlmegy azon a határon, ameddig ki akarunk terjeszkedni, ezért azt gondolom, hogy ezt a legjobb lenne visszavonni. Ha viszont részletszabályokat akarunk a frakciókra vonatkozóan bevinni, akkor azt is be kell tenni, hogy hány fő alakíthat frakciót? Ez nyilván attól függ, hogy hány fős a parlament. Semmiképpen nem helyénvaló, ha olyan szabályokat helyezünk el az alkotmányban, amiket aztán utóbb mindenképpen kénytelenek leszünk megváltoztatni.

ELNÖK: Ki támogatja az előterjesztést? (Szavazás.) 2-en. Ki nem támogatja? 15-en. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

34. pont, Lázár János javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? (Szavazás.) 14-en. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 3-an. A bizottság támogatja.

35. pont, Lázár János javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom. Részben technikai a javaslat – az, hogy „önállóan alakítja ki a hivatali szervezetét”, egy külön bekezdésben eddig is benne volt, ezt most az m) pontba tettük –, részben pedig tartalmi. Salamon László hívta fel a figyelmünket arra, hogy szükséges annak a megállapítása, hogy az államfői intézkedések általánosságban ellenjegyzéshez kötöttek. A különös szabály az, hogy „törvény rendelkezhet úgy, hogy a törvény által a köztársasági elnök hatáskörébe utalt döntéshez ellenjegyzés nem szükséges”.

ELNÖK: Ki kíván hozzászólni? Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Támogatjuk a javaslatot. Az m) pont az eredeti javaslatban nagyon aggályos volt, mert aszerint teljes körű felhatalmazást kaphatott volna az Országgyűlés arra, hogy az egyébként alaptörvényi szinten szabályozandó köztársasági elnöki hatáskört bármilyen egyedi, adott esetben akár nem sarkalatos törvénnyel is bővíthette volna. Nagyon üdvös az, hogy ez kikerült a javaslatból.

ELNÖK: Salamon László képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): A lényeg a köztársasági elnök alkotmányos szerepköre, amiben sarkponti elem, hogy intézkedéseinek az érvényességéhez főszabályként miniszteri ellenjegyzés szükséges. Mivel az eredeti javaslatban ez nem volt megfelelően megoldva, ezért vetettem fel azt a javaslatot, amit Lázár János Harrach Péterrel együtt előterjesztett és a bizottság legutóbb támogatott. Ehhez kapcsolódik Lázár János javaslata, és első áttanulmányozás után úgy látom, hogy egyszerűbben és jobban oldja meg a problémát, mint ahogy arra két héttel ezelőtt javaslatot tettem, ezért én is támogatom. De lássuk át, hogy ennek az alkotmányos jelentősége elég nagy, mert arról van szó, hogy törvényekkel meg lehet állapítani államfői hatásköröket, a kérdés csak az, hogy ezek generálisan ellenjegyzésre szorulónak minősülnek-e az alkotmány szerint vagy sem. Az én javaslatomra előterjesztett módosító javaslat és a kapcsolódó módosító javaslat ezt oldja meg, mégpedig a módosító javaslat előnyösebben, ezért támogatom.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Korrigálnom kell magam, mert a kapcsolódó módosító javaslat azt a rendelkezést, amit az m) pontból kiemel, a j) pontba belehelyezi, s ráadásul még azzal is oldja az általános felhatalmazási lehetőség terjedelmi korlátait, hogy törvény rendelkezhet úgy, hogy nem kíván ellenjegyzést biztosítani az egyes ilyen jogcímen a köztársasági elnök hatáskörébe utalt döntéshez. Ez kifejezetten egy olyan kiskaput nyit meg, ami szerintünk nem megengedhető. Kizárólagosan alaptörvényi szinten kellene megjelölni a köztársasági elnök jogköreit, hatásköreit. Ezzel abszolút ellentétes ez a módosító javaslat, ezért nem támogatjuk.

ELNÖK: Salamon László képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): A jelenleg hatályos szabályozás is úgy szól, ahogy ezt javasolja, csak nem foglalkozik azzal a különleges helyzettel, hogy a köztársasági elnöknek van egy hivatali szervezete. A rendszerváltozás után előállt egy szituáció: a köztársasági elnök kinevezte a kabinetfőnökét. Az alkotmány szoros szövege szerint ez azt jelentette volna, hogy a kabinetfőnök kinevezéséhez valamelyik miniszter ellenjegyzése lett volna szükséges. Ez nyilván abszurd. Ezért az Alkotmánybíróság azt mondta – Kilényi Géza különvéleményében ezt egy kicsit ironizálta –, itt nem úgy kell értelmezni az alkotmány

szövegét, mert erre nem vonatkozik az alkotmány szabálya. Ebben az esetben – hogy úgy mondjam – contra legem alkotmányértelmezés történt, teszem hozzá, nagyon racionális megfontolásokból. Most ezt akarjuk a helyére tenni, szerintem jól. Tehát nem az a probléma, amire Gaudi-Nagy Tamás utal. Nyilvánvalóan mindig lesz olyan, hogy törvény megállapít államfői hatásköröket. Ilyen hatáskör például egy település községgé nyilvánítása, vagy egy község várossá nyilvánítása. Ezek államfői hatáskörbe tartoznak, az alkotmány nem tesz róluk külön említést, hanem külön törvény biztosítja ezeket. A jelenlegi szabályozás ezt generálisan miniszteri ellenjegyzéshez köti. De soha nem tudhatjuk, hogy lesz-e egy olyan törvényi hatáskörbővítés, ahol logikátlan, indokolatlan a miniszteri ellenjegyzés, mert az államfői hatáskör kormány általi ilyen korlátozása indokolatlan és alkotmányosan nem elfogadható. Ennek a lehetőségét akarja megoldani ez a javaslat. Elnézést, hogy hosszabban ragadunk le egy-egy ilyen kérdésnél, de nem véletlenül, mert az államfői szerepkör szabályozása és ezzel kapcsolatban a kivételek számbavétele nagyon fontos alkotmányjogi kérdés.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nekem eszembe jutott még legalább kettő, a köztársasági emlékérem adományozása és a köztársasági elismerés, ezek tipikusan ellenjegyzést nem igénylő kérdések.

Az előterjesztő támogatta az indítványt. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) 14-en. Ki ellenzi? (Szavazás.) 3-an.

Gyüre Csaba Staudt Gábort helyettesíti.

A 36. jön.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Az alelnökre vonatkozik, és akkor ez a támogatás vonatkozik az 59-esre is. Kérdezem, ki támogatja Lázár János javaslatát? (Szavazás.) Egyhangúlag támogatta a bizottság. Köszönöm.

A 39. jön, a többről szavaztunk. Harrach Péter képviselő úr „közigazgatás” helyett államigazgatásra javítaná a kormány feladatait.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom. Szocialista kifejezés, tehát határozottan nem támogatom.

ELNÖK: Salamon képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Én is azt gondolom, hogy jó a közigazgatás, de akkor tegyük világossá: közigazgatás = államigazgatás + önkormányzati igazgatás. Tehát a fogalmakkal legyünk tisztában! A kormány, lehet mondani, természetesen mindenképpen az államigazgatás legfelsőbb szerve, de az egész közigazgatás működtetője is, mert zum Beispiel a helyi önkormányzati szervek ellátnak államigazgatási feladatokat is konkrét törvényi rendelkezés, felhatalmazás alapján, vagy a polgármesternek is vannak ilyen hatáskörei. Tehát nem gondolom, hogy váltanunk kéne a közigazgatásról az államigazgatásra, mert ez egy bevett kifejezés a mai napig is, hogy a kormány a közigazgatás legfelsőbb szerve.

ELNÖK: Igen. Az előterjesztő nem kíván már szólni, nem támogatta a javaslatot. Kérdezem, ki az, aki támogatja? (Szavazás. – *Ilyen nincs.*) A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 41. pont Lázár János képviselő úr javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Pontosítás, támogatom.

ELNÖK: Kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Nincsen. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Ellenzi? Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 41. Szili Katalin képviselő asszony javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás. – Ilyen nincs.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 43. jön.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom, szintén ugyanaz a technikai módosítás.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 44. javaslat egy vadonatúj dolog, arról van szó benne, hogy a bírói életpályának nemcsak az elejét, hanem a végét is meghatározza. Nem tudom, jelenleg hány év a nyugdíjkorhatár, de erről szól. *(Közbeszólás: 62.)* Mikor hogy? Még önmagában is egy gumijogszabály. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Hozzászólás? Salamon László!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Csak szeretném megvilágítani a helyzetet. A jelenlegi szabályozás azt mondja, hogy a bíró az öregségi nyugdíjkorhatárig természetesen nem küldhető nyugdíjba, és utána sem, viszont a törvény erejénél fogva 70 éves korában mindenképpen megszűnik nyugdíjazás okán a szolgálati jogviszonya. Ez a konstrukció a bírói függetlenséget kívánja biztosítani, mert teljesen kikapcsolja a vezető intézkedését. Kikapcsolja, mert 62 éves koráig nem küldhető el, a törvény erejénél fogva nem lehet nyugdíjba küldenie, és még el sem mehet most már, különösen, ha nem lesz korkedvezmény; gondolom, nincs is a bírói karban korkedvezmény. 62-72 év között pedig a bíró egyedül eldönti, hogy akar-e nyugdíjba menni, vagy nem, tehát nem kell a bírósági vezetőnek vagy bármilyen hatalomnak a kegyeit keresnie, hogy az állását megtarthassa, viszont nem is lehet azzal kecsegtetnie a hatalomnak vagy a bírósági vezetőnek, hogy maradhatsz, mert 70 év után nem maradhat. Tehát gyakorlatilag a törvényre és a bíróra bízva az életpálya befejezésének az időpontját.

Ez a javaslat ezt a kettős lehetőséget megszünteti. A bírói függetlenség szempontjából ugyanúgy megfelel a módosítás is, mert továbbra sem a vezetőnek adja a kezébe a nyugdíjazás lehetőségét, hanem kimondja, hogy megszűnik a bírói szolgálati viszony a nyugdíjkorhatár betöltésével, és nem teszi lehetővé azt, hogy tovább maradjon valaki. Én a bírói függetlenség szempontjából önmagában azt tartom kulcskérdésnek, hogy az maradjon meg, hogy a vezető nem szólhat bele a nyugdíjazás eldöntésébe, hogy az továbbra is vagy a törvény vagy a bíró joga maradjon. Ebből a szempontból a módosító javaslat helyén van, az egy külön kérdés, de szerintem szakmai kérdés, hogy indokolt-e a 70 év alatti bírák nyugdíjazását ezzel a rendelkezéssel – hogy így mondjam – voltaképpen elrendelni alkotmányos rendelkezés szintjén; ez egy szakmai kérdés.

ELNÖK: Gyüre Csaba alelnök úr kért szót.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen. Én húsz évet töltöttem el a bíróságokon, mint eljáró ügyvéd, és ott azt látja az ember, hogy 62-63-65 évesen a szakmai lét csúcán vannak a bírók. A másik oldalról megközelítve a helyzetet azt látjuk, hogy jelen pillanatban olyan nyugdíjazási rendszer van életben, hogy az eddigi fizetések alapján annyira minimális pénzzel mennek el nyugdíjba a bírák, hogy ha 62 évesen lesz kötelező, akkor olyan minimális összeg lesz, amely egyrészt méltatlan ahhoz a pályához, amit 30-40 éven keresztül ő betöltött, úgyhogy ezt a lehetőséget szerintem nem lehet elvenni. Aki viszont egészségügyi alkalmatlanság miatt nem tudja betölteni, akkor ugyanúgy, mint ahogy eddig, meg lehet szüntetni a jogviszonyát az egészségügyi alkalmatlanság miatt, de 70 éves koráig be tudja tölteni ezt a státuszt. Én a magam részéről semmiképpen nem javaslom ennek az elfogadását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Nem látok hozzászólást. Tehát az előterjesztő támogatta, két hozzászólás volt. Kérdezem, ki az, aki az előterjesztőt ebben a formában támogatja? *(Szavazás.)* 2-en. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 10-en. Ki az, aki ellenezte? *(Szavazás.)* 5-en. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

Szili Katalin a 45-ösben még mindig a Legfelsőbb Bíróságnál tart. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Nem kapott támogatást. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 46. Szili Katalin javaslata, visszaállítja öt évre.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja Szili Katalin javaslatát? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Nem kapott támogatást. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 47. Lázár János javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Támogatja. *(Dr. Salamon László: Egy pillanat, elolvasom, hogy miről szól.)* Igen, olvasási szünet. A helyettesekről van szó. Van kérdés?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): A lényeg az, hogy egyértelműen rögzíti, ahogyan ígértük is, hogy két helyettest a jelenlegi szakombudsmanok hatáskörében kell kinevezni.

ELNÖK: Igen. *(Dr. Salamon László: Jó, értem.)* Akkor tudunk határozni. Kérdezem, ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Kik ellenzik? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

A 48. Szili Katalin képviselő asszony javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? Nem kapott támogatást. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

A 49. Lázár János képviselő úr javaslata.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom, a helyi népszavazást egyértelműen rendezni. Eddig is szerepelt a tervezetben, minden ellenkező híresztelés dacára, de itt egy külön bekezdést szentelünk neki.

ELNÖK: Kérdés? Salamon képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Nem kérdésem van, nincs kérdés, csak szeretném megerősíteni, hogy ez egy fontos rendelkezés, és az alkotmány megjelent eredeti javaslatából hiányzott, ha jól emlékszem.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Egy helyen szó szerint szerepelt a helyi népszavazás.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Csak valami nem volt benne világos, mert kifogásolták, társadalmi észrevételt tettek, és bekerült. Tehát ezt én egy olyasfajta eredménynek tartom, és azért emlékezünk rá, ez nem az egyetlen, amikor külső észrevételeket vesz figyelembe az előterjesztő és a bizottság. Örömmel támogatom tehát ezt a javaslatot, nagyon fontos, hogy a helyi népszavazás alkotmányos megalapozást nyerjen.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás kért szót.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Örömmel szeretnénk kifejezni azért, hogy a helyi népszavazással kapcsolatos kritikáink – amiket megfogalmaztunk és módosító javaslat formájában előterjesztettünk – beépülnek a szövegbe. Korábban nem fedeztünk fel a helyi népszavazásra vonatkozó szövegezt az alaptörvény-javaslatban. Azért is emeltük fel a hangunkat, mert az valóban félelmetes lett volna, ha a helyi közügyek intézéséből a közvetlen hatalomgyakorlás lehetőségét kivonták volna. Így viszont megnyugtató a dolog. Persze nem feltétlenül kellene annak örülni, ha megmarad egy olyan állapot, ami természetes és szükségszerű eleme egy demokratikus jogállamnak, de úgy látszik, hogy most már ennek is örülni kell. Támogatjuk a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Csak hogy egyértelmű legyen a dolog: a XXI. cikk (5) bekezdésében eddig is úgy szerepelt, hogy „mindenkinek joga van helyi népszavazáson részt venni, aki helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó”, ezért indokoltnak tartom ezt a pontosítást. Az elmúlt hetekben figyelemmel kísértem az ezzel kapcsolatos valótlan állításokat, hiszen a tervezet eddig is tartalmazta ezt; indokolt ez a pontosítás.

ELNÖK: Salamon képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm az előterjesztő képviselőjének ezt az észrevételét, mert ez világossá teszi, hogy kezdetben sem a politikai akarat volt probléma. Ez benne volt, csak kodifikációsan nem volt a dolog rendben. A politikai akarat viszont az eredeti javaslat szerint is kitűnt, különben nem lett volna benne az, hogy helyi népszavazáson mindenki jogosult részt venni. Tehát a dolog a politikai szándék szempontjából kezdettől rendben van, s most már kodifikációsan is rendben lesz.

ELNÖK: Ki támogatja? (Szavazás.) A bizottság egyhangúlag támogatja.
Az 50. pontban Lázár János képviselő úr nyelvtani pontosítása található. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

51. pont, Szili Katalin képviselő asszony javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

52. pont, Szili Katalin képviselő asszony javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

53. pont, Lázár János javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Technikai módosítás, támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 14-en. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

54. pont, Lázár János képviselő úr javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Technikai módosítás, támogatom. Kerüljük az idegen szavakat.

ELNÖK: A „bruttó hazai termék” helyett „teljes hazai össztermék”. Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag támogatja.

55. pont, Lázár János képviselő úr javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom. A javaslat lényege, hogy az Alkotmánybírósággal kapcsolatos szabályozás, ami a hatáskörök tekintetében innentől kezdve az államadóssághoz kötött, ennek megfelelően abba a fejezetbe is kerül, mégpedig a korábbival szó szerint megegyező szöveggel.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Mi az eltérés?

ELNÖK: Semmi, csak nem az Alkotmánybíróságnál van, hanem a központi költségvetésnél. Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Az Alkotmánybíróság hatáskörének a korlátozását korábban sem támogattuk, ezért Gyüre Csabával módosító javaslatot nyújtottunk be mind az Alkotmánybírósághoz fordulás, mind pedig az Alkotmánybíróság hatáskörének visszaállítása érdekében, amit tavaly novemberben szűkítettek. Ez a javaslat valamennyit visszabővít, de nem emeli vissza arra a szintre, ami megítélésünk szerint szükséges volna. Nem gondoljuk, hogy az államadósság mértékéhez igazítottan kellene az alkotmányvédő vagy jogállami szervek hatáskörét meghatározni, ezért nem támogatjuk ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 12-en. Ki ellenzi? *(Szavazás.)* 3-an. A bizottság támogatja.

56. pont, Szili Katalin javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

57. pont, Szili Katalin javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* 3-an. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12-en. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

58. pont, Szili Katalin javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

60. pont, Szili Katalin javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? 3-an. Ki nem támogatja? 12-en. A bizottság nem támogatja, egyharmadot sem kapott.

62. pont, Lázár János képviselő úr javaslata. Előterjesztő!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Ki támogatja? *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag támogatja.

Tisztelt Bizottság! Az egyik előterjesztő, Gulyás Gergely tegnap azt javasolta, hogy bizottsági módosító javaslatként különböző nyelvhelyességi és kodifikációs pontosításokat tartalmazó javaslatot nyújtson be a bizottság. A javaslat 22 pontból áll. Kérdezem az előterjesztő véleményét.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Van-e kérdés, észrevétel? Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A 13. pontban szereplő javaslat az önálló szabályozó szerv vezetőjének a kinevezéséről szól. Ha jól értelmezzük, ez nemcsak azzal a lehetőséggel bővül ki, hogy a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki, hanem a miniszterelnök kap kinevezési jogkört. Úgy emlékszem, hogy az eredeti javaslatban is ez volt. Mit módosít a 13. pontnak ez a része? Azt, hogy belekerül a miniszterelnök, mint egy kinevezési jogkörrel önállóan rendelkező közjogi személy? De ha jól emlékszem, eddig is így volt. Mi az, ami változott?

ELNÖK: A 13. pontban a miniszterelnök belekerült a kinevezők sorába. Kérdezem Gulyás Gergelyt, hogy miért.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ez azért szükséges, mert ha például a médiahatóságtól független hatóság lesz, ami szerintem nyilvánvaló, akkor ebben az esetben például kétharmados törvényt kellene módosítani, ami nem lenne baj, de ezeknek a szervezeteknek egy részénél indokolt a kormányfői kinevezés fenntartása.

ELNÖK: Szavazzunk a bizottsági módosító indítvány benyújtásáról. Ki az, aki egyetért a benyújtással? *(Szavazás.)* 12-en. Ki az, aki ellenzi? *(Szavazás.)* 3-an. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2-en. A bizottság támogatja. Köszönöm szépen.

Ígértem, tisztelt bizottság, hogy visszatérünk arra, hogy felmerült a külügyi bizottság és a Nemzeti összetartozás bizottsága részéről egy igény, tudniillik a múltkori szavazások során elfogadtunk egy olyan javaslatot, amellyel ők azóta sem értenek egyet. Ezzel kapcsolatban ismeri-e az előterjesztő ezt az álláspontot? *(Gulyás Gergely bólint.)* Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban kíván-e indítványt tenni?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem kívánok, nem szeretnénk további módosítást. Elolvastuk, áttanulmányoztuk, és úgy gondoljuk, a jelenlegi szöveg megfelelő.

ELNÖK: Igen, tehát akkor úgy fogunk határozni, ahogy a múltkor, bár arról fogunk határozni jövő héten, hétfőn, amit a múltkor elhatároztunk. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás jelentkezik.)* Ezzel kapcsolatban? Parancsoljon!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A mostani javaslatok szerintem nagyon sok megfontolandó részt tartalmaznak. Ilyen az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, többek között a vallásgyakorlás körében például a tordai Országgyűlés határozataira való utalás szerintem egy olyan szintű és jelentőségű jogtörténeti megvallástörténeti esemény volt, amit nagyon megfontolandó lehet a Nemzeti hitvallás szövegébe beemelni, de több ilyen elemet is látok.

Én azt kérem, hogy valamilyen módon ezt komolyabban tekintsük át, mert ez így nagyon méltatlan azokra nézve, akik ezt a javaslatot előterjesztették. Az autonómia kibontására vonatkozó javaslat is nagyon megfontolandó lehet, de miután ez csak most jutott el hozzánk, nyilván ebben a formában ez most nehezen kezelhető, inkább jelzésnek tekinthető, de ezeket tudnánk támogatni mindenképpen. Tehát a tordai Országgyűlésre vonatkozó rész, a '48-as szabadságharc eszményei vagy az önrendelkezéssel kapcsolatos részek szerintem megfontolandóak nagyon, bizottsági módosítóval is akár.

ELNÖK: Átadom a szót az előterjesztőnek.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): A tordai Országgyűléssel kapcsolatosan tudok érdeemben nyilatkozni, mert ez többször felmerült, és az volt az álláspont, hogy az államalapítás, '56., illetve '48. megjelenítésén túl, hogyha egyébként indokolt, kiemelkedő történelmi eseményeket is nevesítünk, akkor egy történelemkönyvvé fog válni a nemzeti hitvallás, tehát ez volt az ok, hogy ezt nem támogattuk. Miután a többenél egyébként nekem is ugyanaz a nehézségem, és tegnap este, amikor ezt megismertem, akkor is ugyanaz volt a nehézségem, mint Gaudi-Nagy Tamásnak, de nyilvánvalóan ezekben a kérdésekben nem én hozok döntést. Ezt most kaptuk meg, én továbbítottam, de úgy gondolom, hogy már csak az időkorlát miatt is nehézkes ezek megfontolása, és hogyha van bennük olyan, amit feltétlenül szükségesnek tartunk, akkor még van házsabályi lehetőség arra, hogy ezeket beiktassuk, de pillanatnyilag az előbb említett okokból nem támogatom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Turi-Kovács Béla képviselő úr!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Meg nem állhatom, tisztelt elnök úr, hogy meg ne jegyezzem, hogy az alapvető problémát az okozza, hogy az a bizonyos mondat benne van az alkotmánynak ebben a részében, amely úgy szól, hogy „Elismerjük a kereszténység nemzetmegtartó szerepét” és különösen, hogy „becsüljük országunk különböző vallási hagyományait.” Nem biztos, hogy ez szerencsés volt. Akkor látszott már, amikor ez belekerült, hogy ez különböző vitákra adhat okot. Mert hol kezdődik ez a történelem? A protestantizmusnál? Előtte, vagy még előbb? Tehát én azt gondolom, az alapvető hiba az volt, amikor olyasmire kezdtünk utalni a nemzeti hitvallásban, amely nemzeti hitvallás nem valamiféle egység irányába, hanem a megosztás irányába mutat. Én a magam részéről úgy gondolom, hogy ha már ez benne van, akkor most már további módosításokat nem kellene elfogadni, mert azok csak újabb módosításokat szülhetnének.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előterjesztő elmondta, lehet, hogy erről még valamilyen bizottsági formában döntünk. Amennyiben nem lesz ilyen, akkor nem kell találkozunk hétfőn, mert hétfőn csak szavazónap van.

Én mindenkinek jó munkát kívánok, de még egyszer szeretném a figyelmükbe ajánlani a pénteki konferenciánkat, ami a záró konferenciája lenne az alkotmányozással kapcsolatos, a bizottság égisze alatt szervezett konferenciának. Elég nagyszámú jelentkező van, de reméljük, hogy a delegációs terem megfelelő lesz. Mindenkit szeretettel várunk, ebédet biztosítunk. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 56 perc)

Balsai István
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Soós Ferenc